

Qurban Bayramov,
tənqidçi-ədəbiyyatşünas

(əvvəli ötən saylarımızda)

Biz şairin poetikasında onun fərqli və fərdi intonasiyasının, orijinal poetik obrazlarının və şeir formalarına sərbəst münasibəti, forma biçimlərinin ardıcıl şəkildə, fərdi üslub səviyyəsində, öz poetik stemində aşkarlandığını görürük və bunları ara-sıra izlədik... Əbülfətin şeirlərinin mayası tamamilə özününküdür, gəlmə və yad deyil... Belə demək mümkünsə, Əbülfət müasir şeirimizə fərqli bir poetik üslub gətirmişdir...

Onun yaradıcılığının bu cəhəti filosofsağı düşüncə sahibi olan tənqidçi Rüstəm Kamal belə ifadə edir: "Poetik sistem poetik jestlərin sabit sistemidir. Poetik sistem insanın tikib yaşadığı ev kimidir - öz evinə elə öyrəşir ki, başqa yerdə qala bilmir, darıxır. Poetik sistem də belədir - öyrəşirsən - dəbdə olan, tez-tez dəyişən cərəyanlara, üslublara fikir versən də, yenə də öz "evinə" - öz sistemə qayıdır. Bu, şair şəxsiyyətinin bütövlüyünü göstərir. Ə.Mədətoğlu öz sistemini qurmuş və mənimsəmiş şairlərimizdəndir.

Ə.Mədətoğlunun "Məni" o qədər zərifdir və güclüdür ki, süni, psevo-patriotik "biz" yoxdur. Hər yerdə yalnız özüdür, yalnız "mən" - dir. Şairin təbiəti elədir ki, sözləri qətiyyətlə incitmir. Sanki hər söz, hər qə-

fiyə şeirdə öz yerini tanıyır, bilir Əbülfət sözlərlə çox incə davranır. ... Onun poetik yaddaşı emosional portret yaratmaq gücündədir. Jest-mimika detalları duyğulu, səmimi təqdim olunur."

Olduqca dürüst və mükəmməl tənqidçi müşahidəsidir...

Bu yaxınlarda "Tərəqqi" medalına layiq görülmüş, aramsız məhsuldar tənqidçi Vəqif Yusifli (fürsətdən istifadə edərək onu medal alması münasibətilə təbrik edirəm) "Bu Əbülfət Mədətoğludur" (2014) məqaləsində yazır: "Əbülfətin şair kimliyi onun özünəməxsusluğundan bilinir. Kimsəyə bənzəmir o və elə bilərəm ki, ona bənzəmək də çətindir.

Onun şeirlərində hansısa ustadın poeziyasından süzülüb gələn sel-suya rast gəlməzsən. Düşünməzsən ki, bu şeirlər kiminsə səsinin səsidir. Kimsə onun şeirlərinə irad tuta bilər, bu şeirlərdəki ovqata, səsə, rəngə alışmaya da bilər. Amma nə yazırsa, özünü yazır."

Bu da doğru-düzgün müşahidədir. O da, hamı müraciət etdiyi mövzulara müraciət edir - məhəbbət, nifrət, vəfa, xəyanət, etibar, satqınlıq, mərdlik, yaltaqlıq, haqq, şər - bir sözlə, insan həyatının ağıqlıq gəncələri, gerçəyin təzadları onun da şeir aləminin mövzu parametrləridir, amma bu parametrləri o özü cızır, özü təyin edir, özü yozur, özünü yazır...

Məqaləmi onun ürək dostu, məslək dostu, həmişə Azərbaycanın xalq yazıçısı hesab etdiyim (Mənim də, könlümün öz fərmını var!!) Aqil Abbasın sözləri ilə yekunlaşdırmaq istəyirəm: "Dünyada

nə varsa hamısı hər gün qocalır. Təbiət də, Ay da, Günəş də, planetimizin özü də, insanlar da. ... Bəli, dünyada hər şey qocalır, hətta sonra yox olub da gedir. Təkcə Sözdən savayı. Söz nəinki qocalmır, hətta

hər gün gəncleşir, cavanlaşır. Hərdən tutmuş üzünü bəri. Nizamidən, Firdovsidən, Nəsimidən, Füzulidən tutmuş üzünü bəri. Şah İsmayıldan, Vəqifdən, Mövlanadan, Yunus Əmrədən, Nazim Hikmətdən tutmuş üzünü bəri." Sözü qocalmağa qoymayan çoxlarının adını sadalayır Aqil Abbas, onlardan birinin də adını çəkir: "Əbülfət Mədətoğlu qoymur qocala Sözlə."

Ona görə də, onun ürəyindən, qələmindən həmişə "SÖZ" göyərir və göyərəcək də:

**Zaman atdan salsa belə,
Sarı simdə çalsa belə,
Kül altında qalsa belə,
Qorumdən söz göyərəcək!**

**Unutmayın təki məni,
Ortaliğa çəkin məni,
Bu torpağa əkin məni,
Gorumdən söz göyərəcək!**

Lap təzə şeirlərinin birində Əbülfət inadkarlıqla və özünə, sözünə inamla deyir:

**Ürək dindikcə - hər gün
Sənə şeir yazacam...
Özü də sənə bağlı -
hər nə deyir - yazacam!..**

**...And yerim olan gülüm,
Küsmə , başına dönüm!
İçimdən hər gün ölüm -
məni yeyir, yazacam!..**

Bu, Əbülfətin mənə rast olan axarını "Bir qadına ... və hamıya" silsiləsindən olan "Yazacam" şeiridir (21.11.2018. saat 08:14-da yayımlanıb), yəni istedadlı yazıçı-publisist Mahir Qabıloğlunun təbirincə "Təndirdən təzə çıxıb", adamın könlün, əlin-dilin yandırır... Əbülfət "And yeri olan" sevgilisine müraciətdən yazır: "İçimdən hər gün ölüm məni yeyir , yazacam!.." Bu misralar ölümə meydan oxumaqdır! Məhəbbəti, eşqi olan kəs ölməz! Bu hissləri şeirə çevirən şair isə ölməzliyə qovuşar!! Ölməzliyin və 60 yaşın mübarək, Əbülfət Mədətoğlu!!

21.11.2018 - 21.12.2018.